

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Maguru a sudcov JUDr. Ladislava Górásza a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v právnej veci navrhovateľa **JUDr. I. O.**, bývajúceho v B., proti odporcovi **U. P., a.s.**, so sídlom v B., **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 10 C 171/94, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. novembra 2008, sp.zn. 9 Co 293/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **z a m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II medzitýmnym rozsudkom z 12. septembra 2001, č.k. 10 C 171/94-170 určil, že skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo strany odporcu zo dňa 25.8.1994 je neplatné a pracovný pomer ďalej trvá. Z listinných dôkazov (pracovnej zmluvy, cestovných príkazov, fotokópie občianskeho preukazu), ako aj z výpovede svedkov Ing. J. G., D. K. a Ing. Š. S. mal preukázané, že pracovnú zmluvu nemohol navrhovateľ podpísať dňa 6.6.1994 v Nitre z dôvodu, že on tu nebol. Prvostupňový súd z uvedeného vyvodil, že pracovná zmluva bola uzavretá ústne bez dohody o skúšobnej dobe. Poukázal na to, že až následne bola uzavretá písomná pracovná zmluva datovaná dňom 6.6.1994, v ktorej bola dohodnutá aj skúšobná doba. Súd prvého stupňa dospel preto k právnemu záveru o neplatnosti

dojednania tejto skúšobnej doby v ústne uzavretej pracovnej zmluve, ako aj v písomnej pracovnej zmluve, ktorá bola uzavretá až neskôr v priebehu trvania pracovného pomeru.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 15. januára 2003 sp.zn. 9 Co 64/02 zmenil medzitýmny rozsudok súdu prvého stupňa a návrh na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe zamietol. Odvolací súd po zopakovaní výsledkov konania, a to najmä po oboznámení sa s výpoveďou navrhovateľa, jeho pracovnou zmluvou a osobným spisom, kolektívnou zmluvou odporcu a výpoveďami svedkov D. K., Ing. Š. S. a Ing. J. G., odvolaním odporcu a vyjadrením navrhovateľa, dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, ale vyvodil z neho nesprávny právny záver. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že v pracovnom práve treba posudzovať právne úkony tak, ako boli prezentované. Pracovná zmluva je dvojstranný právny úkon, uzavretý medzi zamestnancom a zamestnávateľom a vzniká na základe dvoch jednostranných vzájomne adresovaných právnych úkonov okamihom, keď sa zmluvné strany zhodli na obsahu zmluvy. Bola to chyba navrhovateľa, ktorý i napriek svojmu vzdelaniu právnik – expert, podpísal pracovnú zmluvu dňom 6.6.1994. Tento dátum považoval odvolací súd za záväzný a tvrdenia navrhovateľa ohľadne podpisu zmluvy za právne irelevantné. Preto dospel k záveru o správnosti postupu odporcu v súvislosti so skončením pracovného pomeru navrhovateľa v skúšobnej dobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie navrhovateľa rozsudkom z 31. marca 2004 sp.zn. 4 Cdo 153/03 napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že odvolací súd, ktorý sa odchýlil od skutkových zistení súdu prvého stupňa, mal dokazovanie v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. a § 220 ods. 2 O.s.p. sám opakovať alebo ho i doplniť a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. Preto považoval skutkové a na ne nadväzujúce právne závery odvolacieho súdu za predčasné. Napriek tejto skutočnosti, vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania, poukázal na to, že hodnotenie listinného dôkazu súkromnej povahy z hľadiska jeho pravdivosti (správnosti), je v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, vyjadrenou v ustanovení § 132 O.s.p., vecou súdu, ktorý vykonáva dokazovanie.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 8. decembra 2005 sp.zn. 9 Co 349/04 napadnutý medzitýmny rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh o neplatnosť skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe zamietol. Po vylúčení účastníkov konania a svedkov D.

K., Ing. Š. S. a Ing. J. G. dokazovanie zameral i na skúmanie pravdivosti listiny (pracovnej zmluvy), vyhodnotil každý vykonaný dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 132 O.s.p.) a zistil, že pracovná zmluva je platná a že medzi účastníkmi konania došlo k platnému skončeniu pracovného pomeru v skúšobnej dobe a to z dôvodov už uvedených vo svojom predchádzajúcom rozsudku. Uvedených svedkov, ktorí zotrvali na svojich svedeckých výpovediach prednesených pred súdom prvého stupňa, považoval odvolací súd za vierohodných, bez záujmu na spôsobe skončenia veci. Z pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 6.6.1994 medzi navrhovateľom a odporcom vyplýva, že dňom 6.6.1994 navrhovateľ nastúpil do práce ako právnik – expert. Pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú so skúšobnou dobou 3 mesiace. Táto zmluva bola uzavretá v N. a opatrená vlastnoručnými podpismi oboch strán s tým, že navrhovateľ vlastnoručným podpisom potvrdil jej prevzatie. Odvolací súd konštatoval, že v pracovnom práve treba právne úkony posudzovať tak, ako boli prezentované. Za chybu navrhovateľa považoval to, že i napriek svojmu vzdelaniu právnicka experta podpísal pracovnú zmluvu dňom 6.6.1994 a tento dátum považoval za záväzný. V prípade, že by skutočne došlo k jej podpísaniu až 20.6.1994, ako to sám navrhovateľ tvrdí, i keď z výsledkov vykonaného dokazovania táto skutočnosť nevyplýva, tvrdenia navrhovateľa ohľadne podpisu zmluvy vyhodnotil preto za právne irelevantné. Pracovnú zmluvu zo 6.6.1994 považoval za platnú, spĺňajúcu všetky náležitosti podľa § 29 Zákonníka práce a obsahujúcu i dohodu podľa § 31 ods. 1 Zákonníka práce – skúšobnú dobu 3 mesiace. Odporca preto mohol využiť svoje právo podľa § 58 Zákonníka práce a v skúšobnej dobe skončil s navrhovateľom pracovný pomer písomným podaním z 25.8.1994. Tvrdenia navrhovateľa o tom, že zmluvu podpísal 21.6.1994 (správne má byť 20.6.1994 - poznámka dovolacieho súdu) a nie 6.6.1994 preto nepovažoval odvolací súd za relevantné. Bolo preukázané (čo i sám nespochybnil), že dňom 6.6.1994 začal vykonávať prácu v zmysle pracovnej zmluvy, ktorú zmluvu i vlastnoručne dňom 6.6.1994 podpísal. Jeho dôvody, že v tento deň 6.6.1994 nemohol podpísať zmluvu, pretože nebol v N., považoval z hľadiska posúdenia veci za právne irelevantné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie navrhovateľa rozsudkom z 28. marca 2007 sp.zn. 1 Cdo 92/2006 napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd uviedol, že už vo svojom rozsudku z 31. marca 2004, sp.zn. 4 Cdo 153/03 poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 134 O.s.p. len listiny vydávané súdmi Slovenskej republiky alebo inými štátnymi orgánmi v medziach ich právomocí, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými predpismi vyhlásené za verejné, potvrdzujú, že ide o nariadenie alebo vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal, a ak nie je dokázaný opak, i pravdivosť toho, čo sa

v nich osvedčuje alebo potvrdzuje. Pri súkromnej listine obsahujúcej osvedčenie alebo potvrdenie o určitej skutočnosti, je súd povinný skúmať ju z hľadiska jej pravosti a pravdivosti (správnosti). Hodnotenie listinného dôkazu súkromnej povahy z hľadiska jeho pravdivosti (správnosti), je v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, vyjadrenou v ustanovení § 132 O.s.p., vecou súdu, ktorý vykonáva dokazovanie. Vytkol odvolaciemu súdu, že sa uvedenými zákonnými ustanoveniami dôsledne nespravoval. Neuvedomil si, že pri zmeňujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorým tento nahrádza rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej, je odvolací súd povinný riadiť sa okrem iných ustanovení, aj ustanoveniami § 132 O.s.p. v spojení s § 157 O.s.p. Poukaz odvolacieho súdu na dôvody už uvedené vo svojom predchádzajúcom rozsudku, ktorý bol v dôsledku dovolania účastníka konania zrušený dovolacím súdom s tým, že vec mu bola vrátená na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.) považoval preto za nepostačujúci. Dovolací súd poukázal aj na to, že právny záver odvolacieho súdu o právnej irelevantnosti tvrdení navrhovateľa o podpísaní zmluvy až dňa 20.6.1994, ako aj o nemožnosti jej podpísania dňa 6.6.1994 v N. z dôvodu, že tu nebol a že bolo chybou navrhovateľa, ktorý napriek svojmu vzdelaniu právnik – expert, podpísal pracovnú zmluvu dňom 6.6.1994, nie sú preto vecne správne. Odvolací súd považoval tento dátum uzavretia zmluvy za záväzný bez ohľadu na ďalšie dôkazy, produkované navrhovateľom v konaní. Uvedená pracovná zmluva však nie je verejnou listinou v zmysle ustanovenia § 134 O.s.p. a preto ju bolo nevyhnutné podrobiť preskúmaniu z hľadiska jej pravosti a pravdivosti (správnosti) v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, vyjadrenou v ustanovení § 132 O.s.p. Odvolací súd sa však dôkazmi produkovanými navrhovateľom o tom, že pracovná zmluva nemohla byť uzatvorená dňa 6.6.1994 v N. vôbec nevysporiadal a ponechal ich bez povšimnutia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol aj to, že stručný poukaz odvolacieho súdu na skutočnosť, že považuje výpovede svedkov D. K., Ing. Š. S. a Ing. J. G. za vieryhodné, bez záujmu na spôsobe skončenia veci, preto bez ďalšieho neobstoja.

Krajský súd v Bratislave následne rozsudkom z 20. novembra 2008 sp.zn. 9 Co 293/2007 napadnutý medzitimný rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh o neplatnosť skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe zamietol. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Odvolací súd opätovne preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 O.s.p.), keď opakoval a doplnil dokazovanie už na odvolacom pojednávaní dňa 15.1.2004, kde vypočul navrhovateľa a oboznámil sa s obsahom jeho výpovede (č.l. 16, 95 spisu), oboznámil sa s obsahom svedeckej výpovede svedkyne D. K. (č.l. 59, 143 spisu), svedka Ing. Š. S. (č.l. 75, 157), svedka Ing. J. G. (č.l. 113 spisu), oboznámil

sa s pracovnou zmluvou navrhovateľa, písomným podaním so S. P. (č.l. 78 spisu), s osobným spisom navrhovateľa (č.l. 108 spisu), s obsahom kolektívnej zmluvy odporcu, ďalej odvolací súd doplnil dokazovanie na odvolacom pojednávaní dňa 8.12.2005, kde boli opakovane vypočutí svedkovia D. K., Ing. J. G. a Ing. Š. S.. Každý vykonaný dôkaz vyhodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 132 O.s.p.) a po takto vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že pracovná zmluva je platná, a že došlo medzi účastníkmi k platnému skončeniu pracovného pomeru v skúšobnej dobe. Pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 251 ods. 1 Zák. práce účinného od 1.4.2002 (zák.č. 311/2001 Zb. v znení noviel) a posúdil nárok navrhovateľa podľa § 31 ods. 1, 3, § 27 ods. 2 Zákonníka práce (zák.č. 65/1965 Zb. v znení noviel). Z pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 6.6.1994 medzi navrhovateľom a odporcom vyplýva, že dňom 6.6.1994 navrhovateľ nastúpil do práce ako právnik - expert. Miestom výkonu práce bol určený X. R., a. s. B. Pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú so skúšobnou dobou 3 mesiace. Táto zmluva bola uzavretá v N. a opatrená vlastnoručnými podpismi oboch strán - zamestnávateľa i zamestnanca s tým, že zamestnanec (navrhovateľ) vlastnoručným podpisom i potvrdil jej prevzatie. Túto pracovnú zmluvu hodnotil odvolací súd ako každý iný dôkaz podľa zásad uvedených v § 132 O.s.p. Poukázal na to, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav vecí, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, obhliada a výsluch účastníkov (§ 125 prvá veta O.s.p.). Pre spôsobilosť listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce, či ide o originál listiny (prvopis, pôvodné znenie), alebo o odpis či fotokópiu (fotograficky zhotovenú kópiu), alebo iným spôsobom zhotovenú kópiu. Pravosťou a pravdivosťou listiny sa súd zaoberá v rámci hodnotenia dôkazov, t.j. v rámci činnosti, pri ktorej súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na to, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. V prejednávanej veci sa v spise nenachádza len fotokópia pracovnej zmluvy, ale dokonca i jej originál, ktorý dôkaz vyhodnotil odvolací súd podľa § 132 O.s.p. a vo vzájomnej súvislosti s výsluchom účastníkov, ako i ďalších dôkazov, najmä s prihliadnutím na svedecké výpovede uvedených svedkov a zistil, že niet pochybnosti o pravosti tejto listiny, ako i správnom uvedení dátumu podpisu navrhovateľom dňa 6.6.1994, a nie 20.6.1994. Z výsledkov vykonaného dokazovania bolo podľa záveru odvolacieho súdu preukázané, že navrhovateľ (čo i sám nespochybňuje) začal vykonávať prácu u odporcu v zmysle tejto pracovnej zmluvy už dňom 6.6.1994. Svedkovia D. K., Ing. Š. S. a Ing. J. G. boli vo veci vypočutí opakovane, a to ako pred súdom prvého stupňa i pred súdom odvolacím, kde ich výpovede i napriek značnému odstupu, od predošlých, boli

zhodné. Ich svedecké výpovede odvolací súd hodnotil ako vierohodné, bez záujmu na spôsobe skončenia veci. Svedkyňa D. K. vo svojej svedeckej výpovedi dňa 23.4.1997 uviedla, že v roku 1994 pracovala u odporcu ako vedúca personálneho oddelenia ústredia P. so sídlom v N. Na navrhovateľa si pamätá, tento sa dostavil na personálne oddelenie do N., k dispozícii mu boli všetky doklady a preto nebol dôvod, prečo by mala byť pracovná zmluva podpísaná následne. Pracovná zmluva bola spísaná a podpísaná, či bol vtedy na pracovisku prítomný i riaditeľ, si pre odstup času nepamätala. Zmluva bola navrhovateľom podpísaná, bola i ňou, pretože bola splnomocnená prijímať - pracovníkov do zamestnania. Navrhovateľovi nedala pečiatku do občianskeho preukazu, pretože nemal ešte ukončený pôvodný pracovný pomer. Na prvostupňovom pojednávaní dňa 23.3.2001 zotrvala na svojej pôvodnej svedeckej výpovedi. Pred odvolacím súdom dňa 8.12.2005 tiež zotrvala na predošlej výpovedi. Čo sa týka skončenia pracovného pomeru s navrhovateľom, pre odstup času si presne na túto okolnosť nepamätala, ale presne si pamätala na to, že nemal ukončený prechádzajúci pracovný pomer, čo ju prekvapilo, keďže navrhovateľ má právnické vzdelanie. Navrhovateľovi dala pečiatku do občianskeho preukazu niekedy v priebehu mesiaca jún, keď už v ňom mal vyznačené skončenie pracovného pomeru, presný deň si však nepamätala. Svedok Ing. Š. S. pred prvostupňovým súdom na pojednávaní konanom dňa 13.10.1997 uviedol, že zastával u odporcu funkciu riaditeľa regionálneho riaditeľstva B. S navrhovateľom hovorili o možnosti uzavretia pracovnej zmluvy asi dva týždne pred jeho nástupom. Dňa 6.6.1994 sa navrhovateľ dostavil na ich personálne riaditeľstvo a keďže nemajú právo na tomto riaditeľstve prijímať nových zamestnancov, ich prijatia sa uskutočňovali tak, že ten-ktorý pracovník bol v ten deň odoslaný do N., kde sa s ním uzavrela a podpísala pracovná zmluva a následne sa vrátil späť do sídla svojho pracoviska. Ďalej uviedol, že i v prípade navrhovateľa sa takto postupovalo pri podpise pracovnej zmluvy a navrhovateľ počas trvania pracovného pomeru ani nemal námietky voči dohodnutej trojmesačnej skúšobnej lehote. Poprel tvrdenie navrhovateľa o tom, že by mu povedal, že v deň nástupu do práce si môže vybavovať svoje veci bez toho, aby išiel do N., kde sa uskutočňovala celá administratíva a jemu ani nebolo známe vyskytnutie nejakého nedostatku. Na ďalšom pojednávaní dňa 16.5.2001 dodal, že nemal právomoc uzatvárať pracovnú zmluvu, pracovníkov oboznamoval len s jej obsahom, ako i s obsahom pracovnej náplne a to ešte pred uzavretím tejto pracovnej zmluvy. Po nahliadnutí do originálu pracovnej zmluvy potvrdil, že je opatrená jeho vlastnoručným podpisom, i keď ju mohol podpísať dodatočne na dôkaz toho, že skutočne navrhovateľa oboznámil so skúšobnými podmienkami a náplňou práce. Pamätá si, že navrhovateľ bol v N., a že s niekým - s kým si už nepamätal - bol odvezený. Na odvolacom pojednávaní konanom dňa 8.12.2005 uviedol, že sa pridrižiava

predchádzajúcich výpovedí. Napokon vypočutý svedok Ing. J. G. na prvostupňovom pojednávaní dňa 26.4.2000 uviedol, že si bol spolu s navrhovateľom v N. vybaviť ostatné veci a zároveň bolo s nimi vykonané školenie ohľadne ochrany zdravia pri práci, ako i bezpečnostné školenie. Do N. išli na základe cestovného príkazu a zdržali sa v nej približne od 9.00 h do 13.00 h. Na odvolacom pojednávaní dňa 8.12.2005 zotrval na svojej predchádzajúcej výpovedi, opätovne uviedol, že s navrhovateľom išli spoločne do N., ktorý deň bol buď 1.6.1994, alebo či to bolo iný deň, si už nepamätal. Z výpovede týchto svedkov, ako i po zistení pravosti pracovnej zmluvy odvolací súd dospel k názoru, že táto bola podpísaná navrhovateľom dňa 6.6.1994. Zmluvu vlastnoručne podpísal, podpísala ju i vypočutá svedkyňa D. K.. Bola to chyba navrhovateľa, ktorý i napriek svojmu právnickému vzdelaniu podpísal zmluvu dňom 6.6.1994, ktorý dátum považoval odvolací súd za záväzný. Táto pracovná zmluva je podľa súdu druhého stupňa platná, má všetky náležitosti podľa § 29 Zákonníka práce a obsahuje i dohodu podľa § 31 ods. 1 Zákonníka práce - skúšobnú dobu 3 mesiace. Žiadnym vykonaným dôkazom nebola spochybnená pravosť, hodnovernosť zmluvy, a to i v časti jej podpísania dňa 6.6.1994. Túto okolnosť jednoznačne potvrdzujú podľa odvolacieho súdu i vyššie uvedené výpovede svedkov, z ktorých vyplýva, že zmluva bola podpísaná hneď po nástupe navrhovateľa do práce a v N., kde v uvedený deň i spolu s Ing. G. boli povinní sa dostaviť práve za účelom jej podpisu. Tvrdenie navrhovateľa, že v tento deň (t.j. 6.6.1994) sa v N. nenachádzal, sú plne spochybnené výpovedami svedkov, ktorých odvolací súd vyhodnotil ako vierohodných, bez záujmu na spôsobe skončenia veci. Dôvody navrhovateľa, že v tento deň nemohol podpísať zmluvu, pretože bol na lekárskom vyšetrení u MUDr. D. M. (potvrdenie zo dňa 10.9.1997 - č.1. 71) a na konzultácii v S. P. (potvrdenie zo dňa 9.10.1997 - č.1. 78 spisu), sú podľa názoru súdu právne irelevantné, nemožno na ne prihliadnuť, pretože z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ sa nezdržoval v N. po celý deň a tieto dve návštevy (i vzhľadom na vzdialenosť miest B. – N.) mal možnosť tiež absolvovať (v potvrdení ošetrenia lekárka neuvádza rozsah ordinačných hodín a v S. P. sa navrhovateľ nachádzal od 13.45 do 13.55 hod.). Teda z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že k podpisu pracovnej zmluvy došlo v N. dňa 6.6.1994, ktorým dňom si ju i navrhovateľ prevzal. Táto zmluva je podľa názoru odvolacieho súdu platná a v zmysle nej (keďže obsahovala i dohodu podľa § 31 ods. 1 Zákonníka práce - skúšobnú dobu 3 mesiace), odporca využil svoje právo podľa § 58 Zákonníka práce a v skúšobnej dobe skončil pracovný pomer písomným podaním zo dňa 25.8.1994, ktoré bolo doručené navrhovateľovi dňa 26.8.1994. Za koniec pracovného pomeru určil odporca deň 5.9.1994, čo znamená, že postupoval podľa ustanovenia § 58 ods. 1, 2 Zákonníka práce, podľa ktorého ustanovenia v skúšobnej dobe môže tak zamestnávateľ, ako i zamestnanec zrušiť

pracovný pomer písomne z akéhokoľvek dôvodu alebo bez uvedenia dôvodu. Písomné označenie o skončení pracovného pomeru má sa doručiť druhej strane spravidla aspoň, tri dni pred dňom, keď sa má pracovný pomer skončiť. Z citácie tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že je možné ukončiť pracovný pomer i bez uvedenia dôvodu ako sa stalo i v predmetnej veci. Keďže pracovnú zmluvu podpísal navrhovateľ 6.6.1994, bolo mu i písomné podanie o skončení pracovného pomeru doručené včas. Navrhovateľ písomným podaním zo dňa 19.11.2008 (č.1. 306), ako i ústne na odvolacom pojednávaní dňa 20.11.2008 navrhol opätovné vypočutie svedkov D. K. a Ing. Š. S.. Odvolací súd ním navrhované dokazovanie nevykonal s poukazom na už opakované výsluchy týchto svedkov, ktorých svedecké výpovede boli jasné, zrozumiteľné i ohľadne určenia miesta a času uzavretia zmluvy, a to i napriek značnému časovému odstupu. Nutnosť opätovného vypočutia týchto svedkov by bola len v prípade, že by pri ich opätovných výsluchoch boli zistené významné odchýlky od skoršej výpovede, čo sa však v prípade týchto svedkov nestalo. Preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. napadnutý medzitýmny rozsudok zmenil a návrh navrhovateľa ako bezdôvodne podaný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 O.s.p., úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie navrhovateľ, ktorý ho navrhol z dôvodov uvedených v ustanovení § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. Poukazoval na tú skutočnosť, že odvolací súd sa obmedzil na dôvody, ktoré uvádzal už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, ktoré boli zrušené dovolacím súdom a nerešpektoval závažné záväzné pokyny Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Zotrval na svojich vyjadreniach, že pracovná zmluva mohla byť podpísaná iba na ústredí odporcu v N.. Že sa tak stalo dňa 6.6.1994, bolo v konaní vyvrátené. On v uvedený deň pracoval na pobočke odporcu v B. a ako zamestnanec sa nemohol vzdialiť do N. bez písomného príkazu na cestu od zamestnávateľa. Nesúhlasil preto s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho vyhodnotením dokazovania, ktoré považoval za komické. Namietal, že pracovníci odporcu sa na nič nepamätajú. Poukázal aj na to, že u Ing. S. a pani K. nemožno očakávať, že sa priznajú, lebo by sa vystavili trestnému stíhaniu za krivú výpoveď.

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uvedené zákonné ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však nebola dovolacím súdom v konaní zistená.

Z obsahu dovolania navrhovateľa vyplýva, že tento ako dovolacie dôvody uplatňuje aj ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom a ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Uvedená vada konania však dovolacím súdom nebola zistená.

Podľa obsahu dovolania navrhovateľ namieta predovšetkým to, ako odvolací súd hodnotil vykonaným dokazovaním zistené skutočnosti. Spochybňuje teda správnosť hodnotenia dôkazov odvolacím súdom.

Ku skutkovým (nie právnym) záverom, na ktorých odvolací súd založil svoje hodnotiace závery, dospel odvolací súd na základe vyhodnotenia dôkazov. Spôsobilým dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. ale nie je nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením dôkazov súdom (porovnaj R 42/1993). Nepripustnosť takého dôvodu je daná charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa už dôkazy nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.), a tak ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané v základnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať aj na to, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/, b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených odvolacím súdom, tak ani prieskumu ním vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, nemá možnosť podľa zásad

ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Z ustanovenia § 132 O.s.p. totiž vyplýva, že dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten – ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.).

Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci.

Pokiaľ navrhovateľ namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (jeho nesprávnosť a to najmä v súvislosti s hodnotením dôkazov), Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že táto námietka nie je dôvodná.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal, z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne zdôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil. Zo spisu vyplýva, že v odôvodnení rozhodnutia uviedol

stručne rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania vrátane jeho hodnotenia, obsah odvolania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Svoje skutkové a právne závery primerane vysvetlil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Pokiaľ navrhovateľ namieta, že odvolací súd nevykonal zopakovanie dôkazov na preukázanie jeho tvrdení a nezaoberal sa účinne i jeho námietkami a argumentmi, táto jeho námietka nie je dôvodná. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané patrí výlučne súdu a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Preto nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom, resp. vykonanie iných dôkazov na zistenie skutkového stavu nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (R 37/1993, R 125/1999).

Za nedôvodnú považoval dovolací súd aj námietku navrhovateľa, týkajúcu sa nedodržania záväzného právneho názoru dovolacieho súdu odvolacím súdom. Z rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2004 sp.zn. 4 Cdo 153/03 a z 28. marca 2007 sp.zn. 1 Cdo 92/2006, ktorými boli rozsudky odvolacieho súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie vyplýva, že pokiaľ dovolací súd vyslovil záväzný právny názor, išlo o zaujatie názoru, ako treba odstrániť ním vytýkané procesné vady konania a ako procesne hodnotiť vykonané dôkazy a nie ako má byť vec záväzne právne posúdená podľa hmotného práva.

K námietke dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny

právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktoré ho viedlo k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa a k zamietnutiu návrhu je však vecne správne.

Dovolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so závermi odvolacieho súdu a v podrobnostiach odkazuje na dôvody, obsiahnuté v odôvodnení jeho písomného vyhotovenia rozhodnutia. Za vecne správny považuje záver odvolacieho súdu o tom, že vzhľadom na obsah pracovnej zmluvy zo dňa 6.6.1994, ktorá spĺňala všetky náležitosti podľa § 29 Zákonníka práce a obsahovala i dohodu podľa § 31 ods. 1 Zákonníka práce (skúšobnú dobu 3 mesiace), mohol odporca využiť svoje právo podľa § 58 Zákonníka práce a v skúšobnej dobe skončiť s navrhovateľom pracovný pomer.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ neopodstatnene napadol vecne správny rozsudok odvolacieho súdu. Dovoláním vytýkané nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) preto nie je dôvodné a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti a ani vady konania uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky však náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si žiadne neuplatnil a ani nevyčísľil (§ 151 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. októbra 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková

